

**JUHISED KANTAVATE TULEKUSTUTITE KONTROLLIKS JA
HOOLDUSEKS NING NÕUDED HOOLDUSPUNKTIDELE**

**Inspection and maintenance instructions for portable
fire extinguishers and requirements for service points**

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- Eesti standardi EVS 933:2017 ja selle muudatuse A1:2023 konsolideeritud väljaanne;
- jõustunud sellekohase teate avaldamisega EVS Teataja 2023. aasta novembrikuu numbris.

Standardi koostamise ettepaneku on esitanud MTÜ Eesti Tuleohutuspaigaldiste Hooldajate Keskliit, standardi koostamist on korraldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Standardi on koostanud Eesti Tuleohutuspaigaldiste Hooldajate Keskliidu (ETHK) moodustatud töörühm, mida juhtis Margus Oberschneider, kavandi ekspertiisi on teinud Erik Savi ja Kristo Adamson, standardi on heaks kiitnud tehniline komitee EVS/TK 05 „Tuletõrje- ja päästevahendid“.

Peamised muudatused võrreldes standardi eelmise versiooniga on järgmised:

- on täpsustatud tulekustutite korrashoiu terminit;
- on täpsustatud kustutite kontrolli kui hoolduse ühe osa terminit;
- on täpsustatud kontrolli ja hoolduse nõudeid;
- standard on viidud vastavusse kehtiva seadusandlusega;
- on kõrvaldatud praktikas mitte kasutatav teave;
- on lisatud miinimumnõuded tulekustuti kontrollija ja koolitaja pädevusele.

Standardimuudatuse koostamise ettepaneku on esitanud Päästeamet, standardimuudatuse koostamist on korraldanud Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Standardimuudatuse on koostanud Heikki Rajalo, standardimuudatuse kavandi ekspertiisi on teinud Margus Oberschneider, standardimuudatuse on heaks kiitnud tehniline komitee EVS/TK 05 „Tuletõrje- ja päästevahendid“.

Sellesse standardisse on muudatus EVS 933:2022/A1:2023 sisse viidud ja tehtud muudatused tähistatud sümbolitega **A1** ja **A1**.

Sellesse standardisse on parandus EVS 933:2022/AC:2025 sisse viidud ning tehtud parandus tähistatud sümbolitega **AC** ja **AC**.

Standardi mõni osa või mõni standardis kirjeldatud lahendus võib olla patendiõiguse objekt. EVS ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise ega selgumise eest.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 13.220.10

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autoriõiguse kaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskusega: Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

SISUKORD

SISUKORD.....	3
SISSEJUHATUS.....	5
1 KÄSITLUSALA.....	6
2 NORMIVIITED	6
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	6
3.1 Tootja.....	6
3.2 Kaupleja.....	7
3.3 Hooldaja.....	7
3.4 Tarbija	8
4 TULEKUSTUTI KASUTUSELE VÕTMINE	8
5 TULEKUSTUTI VAATLUS.....	9
6 TULEKUSTUTI KONTROLL	10
6.1 Üldnõuded.....	10
6.2 Tulekustuti märgistamine ja märgistuse kontroll.....	11
6.3 Survestatud tulekustuti kontroll.....	11
6.3.1 Üldnõuded survestatud tulekustuti kontrollimiseks	11
6.3.2 Survegaasi kontrollimine.....	11
6.3.3 Kustutusaine laengu kontrollimine.....	12
6.3.4 Survestatud tulekustuti terviklikkuse ja osiste kontrollimine	12
6.4 Survepadruniga tulekustuti kontroll.....	12
6.4.1 Üldnõuded survepadruniga tulekustuti kontrollimiseks.....	12
6.4.2 Survepadruni kontrollimine.....	13
6.4.3 Kustutusaine laengu kontrollimine.....	13
6.4.4 Tulekustuti terviklikkuse ja osiste kontrollimine	13
6.5 Süsihappegaaskustuti kontroll.....	13
6.5.1 Üldnõuded süsihappegaaskustuti kontrollimiseks.....	13
6.5.2 Kustutusaine laengu kontrollimine.....	13
6.5.3 Tulekustuti terviklikkuse ja osiste kontrollimine	13
6.6 Muu tulekustuti kontroll.....	14
7 TULEKUSTUTI HOOLDUS.....	14
7.1 Tulekustuti hoolduse üldnõuded	14
7.2 Survestatud tulekustuti hooldus	16
7.3 Survepadruniga tulekustuti hooldus	16
7.4 Süsihappegaaskustuti hooldus.....	17
7.5 Muu tulekustuti hooldus.....	17
8 TULEKUSTUTI SURVEKATSE.....	17
9 NÕUDED TULEKUSTUTI UTILISEERIMISELE.....	18
10 ANDMED, MIS TULEB SÄILITADA	18
10.1 Tulekustuti kontrolli käigus säilitatavad andmed	18
10.2 Tulekustuti hoolduse käigus säilitatavad andmed	19
10.3 Tulekustuti survekatse käigus säilitatavad andmed.....	20
11 NÕUDED HOOLDUSPUNKTILE.....	20
11.1 Üldnõuded.....	20
11.2 Hoolduspunkti omaniku kohustused	21
11.3 Hoolduspunkti seadmete, aparatuuride ja tööriistade korrashoid	22
11.4 Hoolduspunktis hoitavad gaasid, kustutusained ja muud ained	22

Lisa A (normlisa) Tulekustuti tähistamine	24
Lisa B (normlisa) Tulekustutid, millele ei tohi kontrolli teha.....	26
Lisa C (normlisa) Tulekustutid, millele ei tohi hooldust teha.....	27
Lisa D (normlisa) Tulekustuti perioodilise hoolduse sagedus.....	28
Lisa E (normlisa) Tulekustuti survekatse sagedus.....	29
Lisa F (normlisa) Lubatud täitetolerantsid tulekustuti laadimisel.....	30
⌚ Lisa G (normlisa) Miinimumnõuded koolitajale ning koolitusele ⌚.....	31
Kirjandus.....	34

SISSEJUHATUS

Kantav tulekustuti on üks lihtsamaid, kuid samas enam levinud ja efektiivsemaid tulekustutusvahendeid Eestis.

Töökorras kantav tulekustuti on vahend, mis võib päästa inimese elu ja vara. Tulekustuti töökorra tagamiseks peab tulekustuti olema tehniliselt töökorras ja valmis kohe kasutamiseks.

Selle standardi eesmärk on tagada tuleohutuse seaduses ja tuleohutuse seadusega seotud rakendusaktidega esitatud nõuete ühtne arusaam, et oleks võimalik tagada kantava tulekustuti nõuetekohasus ja pikk kasutusiga tehnilise korrashoiu korraldamisega ja selle abil vähendada ohtu, et ringlusse ei satuks kantavad tulekustutid, mis ei ole tehniliselt töökorras.

Kantava tulekustuti töökord, kasutusvalmidus ja pikk kasutusiga sõltuvad asjakohasest hooldustegevusest, mille üks osa on kustuti nõuetekohane ja pädev kontroll. Kantava tulekustuti korrashoidu saab tagada ainult siis, kui tööde tegijale on tagatud vastav väljaõpe ja kättesaadavaks tehtud asjakohased seadmed, masinad, tööriistad ja juhendid. Standardis kirjeldatakse kantavate tulekustutite kontrolli ja hoolduse nõudeid. Samuti kirjeldatakse töökohta, kus hooldatakse kantavat tulekustutit ja tehakse survekatset ning kontrollitakse seadmeid ja tööriistu, millega on võimalik tagada kantava tulekustuti korrashoid.

Tuuakse välja miinimumnõuded tulekustuti kontrollija pädevusele ja nõuded koolituse läbiviimiseks.

Seda standardit kasutatakse ainult juhul, kui puudub tulekustuti tootja väljastatud tehniline hooldusjuhend.

1 KÄSITLUSALA

Selles Eesti standardis antakse juhised kantava tulekustuti (edaspidi tulekustuti) kontrollimiseks, hooldamiseks, laadimiseks ja survekatse tegemiseks ning tulekustuti hoolduspunkti tehnilise varustatuse ja teenuse kvaliteedi ühtlustamiseks.

2 NORMIVIITED

Allpool nimetatud dokumentidele on tekstis viidatud selliselt, et nende sisu kujutab endast kas osaliselt või terveniisti selle dokumendi nõudeid. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

EVS 620-2. Tuleohutus. Osa 2: Ohutusmärgid

EVS-EN 3-7. Kantavad tulekustutid. Osa 7: Omadused, talitlusnõuded ja katsemeetodid

EVS-EN 3-8. Kaasaskantavad tulekustutid. Osa 8: Standardile EN 3-7 lisanduvad nõuded maksimaalse lubatud rõhuga 30 bar või madalamate tulekustutite valmistamiseks, surve- ja mehaanilisteks katsetusteks

EVS-EN 3-9. Kantavad tulekustutid. Osa 9: Standardile EN 3-7 lisanduvad täiendavad nõuded CO₂ kustutite survekindluse osas

EVS-EN 615. Tuleohutus. Tulekustutusvahendid. Kustutuspulbrite (v.a D-klassi pulbrite) tehnilised andmed

EVS-EN 1568 (kõik osad). Tulekustutusained. Vahuaained

EVS-EN ISO 5923. Tulekaitse ja tuletõrje vahendid. Tulekustutusained. Süsihappegaas

Seadme ohutuse seadus (18.02.2015) RT I, 23.03.2015, 4

Tuleohutuse seadus (05.05.2010) RT I 2010, 24, 116

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Standardi rakendamisel kasutatakse allpool esitatud termineid ja määratlusi.

3.1 Tootja

3.1.1

tulekustuti tootja (*manufacturer of fire extinguisher*)

isik, kes valmistab tulekustuti või kes laseb tulekustuti projekteerida või valmistada ja kes turustab seda toodet oma nime või kaubamärgi all. Tootjana käsitatakse ka importijat ja levitajat, kes laseb tulekustuti Eesti turule oma nime või kaubamärgi all või kes muudab juba turule lastud toodet viisil, mis võib mõjutada tulekustuti vastavust kohaldatavatele nõuetele

3.1.2

kantav tulekustuti (*portable fire extinguisher*)

tulekustuti, mille mass tööseisundis on alla 20 kg ja mida on võimalik käes hoides kasutada ja kanda